

Michał Kondratiuk

Białystok

O kilku powszechnych na Białostocczyźnie nazwiskach pochodzenia litewskiego

Toponimia i antroponimia są ważnym źródłem w badaniu przeszłości etnicznej i językowej regionu białostockiego. Przez pojęcie Białostocczyzna lub region białostocki określam tu obszar między Kanalem Augustowskim na północy, rzeką Bug na południu, granicą państwową z Republiką Białoruską na wschodzie oraz rzekami Nettą, Biebrzą, Narwią, Śliną, Mienią i Nurcem na zachodzie. Według podziału administracyjnego obowiązującego od 1 czerwca 1975 roku było to całe województwo białostockie i graniczące z nim niektóre gminy województwa łomżyńskiego i suwalskiego, natomiast wcześniej przed rokiem 1975 były to powiaty: południowo-wschodnia część augustowskiego, dąbrowski, moniecki, białostocki, łapski, bielski, hajnowski i siemiatycki.

Ujmując rzecz historycznie, wyżej określony obszar to część Podlasia i przyległe do niego od wschodu ziemie Wielkiego Księstwa Litewskiego. Obszar ten jest typowo pograniczny. Od dawna był on terenem styku plemion bałtyckich i słowiańskich, a w XIV–XVII wieku rejonem styków i krzyżowania się fal osadnictwa polskiego (mazowieckiego) idącego z zachodu z osadnictwem białoruskim (grodzieńskim i wołkowyskim) ze wschodu oraz ruskim wołyńsko-brzeskim z południa znad Bugu. W każdym z tych kierunków osadniczych dominowała określona grupa społeczna osadników. W osadnictwie z zachodu przeważała drobna szlachta mazowiecka, która całymi rodami zamieszkiwała od kilku do kilkunastu wsi skupionych obok siebie. W osadnictwie z południa i wschodu najliczniejsza była ludność chłopska. Najwyżej pod względem społecznym postawioną

grupę wśród ruskiej ludności chłopskiej na Podlasiu stanowili bojarzy putni. Zamieszkiwali oni wsie przeważnie w pobliżu dawnych grodów, takich jak Bielsk, Brańsk, Drohiczyn, Suraż, Mielnik i Narew. Nurt osadnictwa białoruskiego zawierał domieszkę ludności litewskiej i potomków dawnej Jaćwieży. Plemiona jaćwieskie niemal do końca XIII wieku zajmowały ziemie na północ od rzeki Biebrzy. Rozbite zostały ostatecznie przez Krzyżaków w 1283 roku.

Pełny obraz osadnictwa na interesującym nas terenie dał Jerzy Wiśniewski w wielu swoich źródłowych pracach¹. Osobne monografie o Jaćwieży poświęcili historycy A. Kamiński² i J. Nalepa³, w roku 1975 odbyła się w Białymstoku II Konferencja Nauk Historycznych pod nazwą „Jaćwież w badaniach 1955–1975” (3–4 października 1975 r.), z której materiały zamieszcza „Rocznik Białostocki”, tom XIV, Warszawa 1981.

Obecnie na obszarze między Kanałem Augustowskim a Bugiem obok gwar polskich występują gwary białoruskie i przejściowe białorusko-ukraińskie, a w miejscowościach Augustów, Bór i Grabowe Grądy – rosyjska gwara starowierców (staroobrzędowców)⁴. W wielu wsiach gwara polska współistnieje z gwarą białoruską czy ukraińską. Ludność większości wsi, zwłaszcza pasa wschodniego, jest dwujęzyczna. Rozmieszczenie gwar wschodniosłowiańskich na omawianym obszarze i najważniejsze cechy fonetyczne, morfologiczne i leksykę tych gwar przedstawia *Atlas gwar wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny*⁵. Dziś na omawianym terenie nie ma już gwar litewskich,

¹ J. Wiśniewski, *Dzieje osadnictwa w pow. augustowskim od XV do XVIII wieku, Studia i materiały do dziejów Pojezierza Augustowskiego*, Białystok 1976, s. 13–249; tenże: *Rozwój osadnictwa na pograniczu polsko-rusko-litewskim od końca XIV do połowy XVII wieku*, „Acta Baltico-Slavica”, XI, 1964, s. 115–135; tenże: *Zarys dziejów osadnictwa wiejskiego we wschodniej części województwa białostockiego do połowy XVII*, [w:] *Naukowy zbornik 2*, Belastok 1964, s. 3–38; tenże: *Osadnictwo wschodniej Białostoczczyzny, geneza, rozwój oraz zróżnicowanie i przemiany etniczne*, „Acta Baltico-Slavica” XI, 1977, 7–80.

² A. Kamiński, *Jaćwież. Terytorium, ludność, stosunki gospodarcze i społeczne*, Łódź 1953.

³ J. Nalepa, *W sprawie siedzib Jaćwiegów*, „Rocznik Białostocki XIV”, 1981, s. 117–137; tenże: *Z badań nad Jaćwieskimi relikami onomastycznymi* Poleksza, [w:] *Studia linguistica slavica baltica* Canuto-Olavo Falk, Lund 1966, s. 185–202 z mapką; tenże: *Jaćwiegowie. Nazwa i lokalizacja*, Białystok 1964.

⁴ I. Grek-Pabisowa, *Rosyjska gwara starowierców w województwach olsztyńskim i białostockim*, Wrocław 1968, s. 11–21; E. Iwaniec, *Z dziejów staroobrzędowców na ziemiach polskich XVII–XX w.*, Warszawa 1977.

⁵ *Atlas gwar wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny*, t. I, pod red. S. Glinki, A. Obrębskiej-Jabłońskiej i J. Siatkowskiego, Wrocław 1980, t. II–III, pod red. S. Glinki, 1988, 1993, t. V–IX, pod red. I. Maryniakowej, Warszawa 1995–2007.

ale ślady litewszczyzny są dość liczne w toponimii i mikrotoponimii⁶ oraz antroponimii tego regionu⁷.

Badaniu bałtyckiej antroponimii na interesującym nas obszarze poświęcono już wiele artykułów i kilka rozpraw. Dotyczą one antroponimii historycznej jak i współczesnej. Bałtyckie etymologie nazwisk znajdujemy w pracach o charakterze słowników większych obszarów lub w pracach poświęconych analizie nazwisk w dokumentach historycznych⁸.

Nazwiskom genetycznie bałtyckim, występującym współcześnie na Białostocczyźnie, poświęciłem opracowanie: *Nazwiska pochodzenia bałtyckiego w regionie białostockim* (na litery od A do J). Wszystkie antroponimy z Białostocczyzny są zgromadzone w kartotece *Słownika współczesnych nazwisk mieszkańców regionu białostockiego*. Kartoteka ta zawiera około 13 tysięcy haseł – nazwisk podanych w formie urzędowej i w postaci gwarowej, zapisanych bezpośrednio w terenie od miejscowych informatorów, zebranych we wszystkich miejscowościach dawnego woj. białostockiego. Słownik ten podaje frekwencję poszczególnych nazwisk przez określenie liczby rodzin, które dane nazwisko noszą oraz geografie nazwisk, dzięki wskazaniu miejscowości, w których te nazwiska zapisano. Na bazie tych danych i *Słownika nazw współcześnie w Polsce używanych*, wydany przez K. Rymuta (t. I–X, Kraków 1992–1994) opracowałem artykuł pt. *O rzadkich w Polsce nazwiskach z pogranicza słowiańsko-bałtyckiego*. Znajdujemy w nim objaśnienie około 50 nazwisk, które należą do grupy antroponimów o niskiej frekwencji w skali całej Polski lub występują tylko w regionie białostocko-suwańskim.

Celem niniejszego artykułu, w odróżnieniu od wyżej nazwanego, jest pokazanie i objaśnienie nazwisk litewskiego pochodzenia częściej występujących na obszarze Białostocczyzny, jak i w skali całego kraju, ale tylko

⁶ M. Kondratiuk, *Nazwy miejscowe południowo-wschodniej Białostocczyzny*, Wrocław 1974; tenże: *Elementy bałtyckie w toponimii i mikrotoponimii regionu białostockiego*, Wrocław 1985.

⁷ M. Kondratiuk, *Nazwiska pochodzenia bałtyckiego w regionie białostockim*, cz. I (na litery A–J), „Acta Baltico-Slavica”, XXV, Warszawa 2000, s. 123–150; tenże: *O rzadkich w Polsce nazwiskach z pogranicza słowiańsko-bałtyckiego*, [w:] *Język i kultura na pograniczu polsko-ukraińsko-białoruskim*, pod red. F. Czyżewskiego. Seria wydawnicza Lubelskiego Konwersatorium „Pogranicze” t. III, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2001, s. 129–143.

⁸ M. Kondratiuk, *Bałtyckie nazwy osobowe włościan w Inwentarzu starostwa tykocińskiego z 1573 roku*, [w:] *Bałto-słowiańskie związki językowe*, pod red. M. Kondratiuka, Wrocław 1990, s. 199–214; L. Citko, *Nazewnictwo osobowe północnego Podlasia w XVI w.*, Białystok 2001; Z. Abramowicz, L. Citko, L. Dacewicz, *Słownik historycznych nazw osobowych Białostocczyzny (XV–XVII w.)*, t. I–II, Białystok 1997–1998.

nazwisk na literę [K], która obejmuje największą liczbę nazwisk bałtyckiego pochodzenia w kartotece *Słownika współczesnych nazwisk mieszkańców regionu białostockiego*. Wykorzystuję tu również nową, elektroniczną wersję *Słownika nazwisk używanych w Polsce na początku XXI wieku* prof. K. Rymuta (Kraków 2003) opartą na materiałach Rządowego Centrum Informacyjnego PESEL z września 2002 roku, gdyż informacje dotyczące nazwisk z banku danych PESEL z końca 1990 roku nie były kompletne w odniesieniu do kilkunastu województw, w tym i dla województwa białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego⁹.

W tym miejscu przedstawimy stosunkowo niewielką liczbę nazwisk pochodzenia litewskiego. Są to często nazwiska utworzone od podstawy litewskiej występujące w różnych formach na terenie słowiańskim, polskim lub białoruskim.

I tak, dawne nazwisko litewskie *Karėiva*, *Kareivà* od ap. lit. *karėiva* ‘wojak’, *kareivis* ‘żołnierz’ na obszarze Białostocczyzny może występować jako zeslawizowane *Karejwo* lub *Korejwo*, por. LPŽ I 924, ZinOLI 395.

KAREJWO 53, BsMo:M 16, F 13, BsSo:M 5, F 3, BsmBs:M 3, F 2;

KOREJWO 578, BsAu:M 2, F 3, BsSu:M 11, F 14, BsmBs:M 12, F 6, BsmSu:M 13, F 14.

Na ogólną liczbę 53 nosicieli nazwiska *Karejwo* w całej Polsce, na terenie Białostocczyzny jest 42 mieszkańców o tym nazwisku, z tego aż 29 w powiecie monieckim, pozostali w pow. sokólskim (8 osób) i w Białymstoku (5 osób). Nazwisko *Korejwo* w całej Polsce nosi 578 osób, z tego 75 nosicieli jest w województwie podlaskim, najwięcej w mieście Suwałki (27 osób) i pow. suwalskim (25 osób), poza tym w mieście Białystok (18 osób) i w pow. augustowskim (5 osób). Litewskie nazwiska *Karėiva*, *Kareivà*, *Kareivas* na obszarze gwar polskich i białoruskich uległy slawizacji graficznej, fonetycznej i fleksyjnej – gdzie nastąpiła apokopa litewskiej końcówki -as oraz ujednolicenie akcentu, tak jak w języku polskim na przedostatniej sylabie.

KARWEL 298, BsAu:M 2, F 4, BsBs:M 5, F 7, BsMo: M 4, F 3, BsSo: M 3, F 3, BsSu:M 31, F 33, BsmBs:M 8, F 9, BsmSu:M 16, F 18;

KARWIEL 34, BsBs: M 4, F 5, BsHa:M 1, BsSo:M 1, F 3, BsmBs:M 8, F 5;

KORWELL 13, BsmBs: F 2;

Nazwiska *Karwel*, *Karwiel* i *Korwell* pochodzą od lit. n. os. *Karvėlis* (oficjalnych: *Korwel*, *Korwiel*, *Korwell*) = ap. lit. *karvėlis* ‘gołąb; głuchy’;

⁹ *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, t. I–X, wyd. K. Rymut, Kraków 1992–1994, t. I A–B, Kraków 1992, Wstęp, s. VI–VIII.

karvė ‘krowa’ LKŽ V 356, LPŽ I 936, Szłap 151. Można też wywodzić od n. os. *Karw* ≤ stpol. *karw* ‘wół zwłaszcza stary, leniwy; też ‘leniwy człowiek’ RymNPS I, s. 382. Ze względu na stwierdzone wpływy języka litewskiego w woj. podlaskim nazwisko na obszarze Białostocczyzny wiąże się raczej z apelatywem litewskim.

Na ogólną liczbę 298 nosicieli nazwiska *Karwel* w całej Polsce, w woj. podlaskim jest prawie połowa (146) nosicieli, a z nich najwięcej w pow. suwalskim i w mieście Suwałki, znacznie mniej jest osób o tym nazwisku w Białymstoku i w pow. białostockim, po 6–7 jest w pow. augustowskim, monieckim i sokólskim. Zadziwia brak takich nazwisk w pow. sejneńskim. Nosicieli nazwiska *Karwel* w całej Polsce występuje 34 osoby, z tego 27 osób na Białostocczyźnie, tj. w samym Białymstoku i pow. białostockim i sokólskim. Nosicieli nazwiska *Korwell* w Polsce jest 13, z tego w Białymstoku 2 osoby.

KAWEJSZA 15, BsmBs:M 1, F 1;

KOWEJSZA 192, BsBs:M 2, F 2, BsSo:M 48, F 46, BsmBs:M 13, F 10;

KOWIEJSZA 6, BsBs:M 1, F 1, BsmBs:M 3, F 1.

Wszystkich nosicieli nazwiska *Kowejsza* jest w Polsce 192, z tego na Białostocczyźnie 121 osób, czyli prawie 2/3 wszystkich nazwisk. Nosiciele nazwiska o brzmieniu *Kowiejsza* są tylko w Białymstoku i pow. białostockim.

Etymologię nazwisk: *Kawejsza*, *Kowejsza*, *Kowiejsza* można łączyć z litewską n. os. *Kóvas*, od lit. *kóvas*, zool. polskie ‘gawron, łac. *Corvus frugilegus*’ *kóvas*, *kovó* mēnuo ‘miesiąc marzec’, por. też lit. *kóvarnis* ‘bóg wojny’ Szłap 182. Formantem nazwotwórczym jest tu litewski sufixs *-eiša*, *-eišis*, np. n. os. *Bareišà*, *Bareišis*, brus. *Borejsza* BA II 44 *Kureiša*, *Vileišis* LPŽ I 195, 1059, 1132, LPŽ II 1213, ZinLA 240.

KIEDA 586, BsBs:M 2, F 3, BsSo:M 56, F 57, BsmBs: M 19, F 29;

KIEDYSZ 74, BsHa: M 2, F 2, BsSo: M 12, F 14, BsmBs: M 2, F 1;

W całej Polsce jest 586 nosicieli nazwiska *Kieda* i 74 – nazwiska *Kiedysz*, z tego w woj. podlaskim odpowiednio 166 osób i 33 osoby, czyli nazwisk *Kieda* jest więcej niż 1/3 wszystkich nazwisk w Polsce, a nazwisk w formie *Kiedysz* (*Kiedys*) prawie połowa wszystkich nazwań. W gwarach Białostocczyzny nazwisko oficjalne *Kieda* wymawiane jest przeważnie: *K’ad’a* lub *K’ed’a* z białoruskim akaniem i akcentem na końcowej samogłosce. Jego zasięg ogranicza się do pow. sokólskiego (113 nosicieli) oraz miasta Białystok i pow. białostockiego (53 nosicieli). Etymologię tych nazwisk można łączyć z nazwiskami litewskimi: *Kėdà*, *Kėdas*, *Kėdis*, *Kėdys*, które zapewne utworzono od lit. apelatywów: *kedėti*, *kedyti* ‘strzepić się, rwać się, drzeć się – o ubraniu; pleść, paplać; włóczyć się, wałęsać się, objąć się’; *kedys* ‘człowiek małego wzrostu itp.’, por. też lit. *kėdė* ‘krzesło’ LKŽ V 481–482, LPŽ I 965.

KIEMIESZ 43, BsSo: M 24, F 19, w formach gwarowych przeważnie *K'em'eš*. Postać zeslawizowana lit. n. os. *Kemėšis*, *Kemešys*, *Kemėšius*, utworzonych od lit. ap. *kemėšis*, *kemėšius* 'duży, ociężały człowiek' LKŽ V 559, LPŽ I 970. Nazwisko w formie *Kiemiesz* znane jest tylko na Białostocczyźnie w pow. sokólskim (43 nosicieli).

KISZKIEL 413, BsBs: M 7, F 10, BsMo: M 3, F 2, BsSo: M 33, F 34, BsmBs M 53, F 68. W wymowie gwarowej na terenie Białostocczyzny przeważnie występuje z akcentem na ostatniej sylabie *K'išk'el*. Najwięcej nosicieli tego nazwiska mieszka w Białymstoku (121 osób). Liczne jest też w mieście Sokółka, w gminie Szudziałowo i w gminie Krynki. W skali całego kraju Białostocczyzna ma najwięcej osób o nazwisku *Kiszkiel*. Jego etymologia pochodzi od lit. ap. *kiškis* 'zając', *kiškėlis* 'zajączek'. Na Litwie są liczne nazwiska *Kiškis*, *Kiškėlis* LKŽ V 886, LPŽ I 1006.

KLEJBUK 111, BsAu: F 1, BsBs: M 2, F 2, BsSo: M 26, F 25, BsmBs: M 13, F 15. Nazwisko to jest derywatem od lit. n. os. *Kleibà*, która pochodzi od lit. *kleibinti* 'ić, wlec się' LKŽ VI 31, LPŽ I 1014.

KRAGEL 6, BsmBs: M 1

KRAGIEL 100, BsBs: M 2, F 3, BsBl: M 1, BsmBs: M 21, F 22

KRAHEL 283, BsAu: M 3, F 5, BsBs: M 3, F 4, BsSo: M 78, F 71, BsmBs: M 12, F 15, BsmSu: M 2. W formie gwarowej nazwiska te mogą być wymawiane z akcentem na przedostatniej sylabie oraz na sylabie końcowej, przeważnie ze spółgłoską rdzenną [h], tak jak na Białorusi (BA II 217), np. *Kr'ahel*, *Krah'el*, a nawet *Kr'azel*. Por. lit. nazwiska *Krāgas*, łot. *Krag'is*, *Krāg'is*, *Krags*, które być może łączą się z litewskim ap. *krāgas* 'stare chude zwierzę; nędzny stary koń, stary człowiek' LPŽ I 1062. Pod względem frekwencji nazwiska w formach *Krahel* i *Kragiel* w skali całego kraju Białostocczyzna wyróżnia się największą liczbą nosicieli.

KRAWEL 88, BsBs: F 1, BsSe: M 1, F 1, BsSo: M 28, F 28, BsmBs: M 6, F 5

KRAWIEL 283, BsBs: M 4, F 1, BsSo: M 83, F 81, BsSu: M 3, F 3, BsmBs: M 19, F 19, BsmSu: M 2, F 3. W wymowie gwarowej na Białostocczyźnie dominuje forma *Krav'el*, z miękkim *v* i akcentem na ostatniej sylabie. Nazwisko w obu formach można łączyć z lit. n. os. *Kraujālis*, *Kraujėlis* od lit. ap. *kraujėlis* 'człowiek, który przez zamawianie, zaklęcie wstrzymuje krwotok' KonEB 124, LPŽ I 1067, ZinLA 157. Frekwencja nazwiska *Krawiel* w skali całego kraju na terenie Białostocczyzny wyróżnia się największą liczbą nosicieli, wyższą od nazwiska *Kiszkiel* i *Krahel*.

Przy podanych wyżej hasłach na pierwszym miejscu wskazana jest ilość nosicieli tego nazwiska w całej Polsce, następnie skrót literowy, określający województwo i powiat, a potem po dwukropku skrót M i liczbę, tj. ilość męż-

czyzn noszących to nazwisko w danym powiecie, później skrót F z liczbą, co określa ilość kobiet noszących dane nazwisko w tym powiecie, po przecinku analogiczne dane do kolejnych powiatów. Nazwiska z obecnego województwa podlaskiego oznaczane są skrótem nazwy województwa Bs., dalej skrótem dwuliterowym są oznaczane nazwy powiatów w województwie podlaskim. Oto skróty i inne dane:

Bs. woj. podlaskie	powiat	Białystok	liczba mieszk.	1219879
BsAu	augustowski	Augustów		60920
BsBl	bielski	Bielsk Podlaski		62605
BsBs	białostocki	Białystok		139238
BsGr	grajewski	Grajewo		51659
BsHa	hajnowski	Hajnówka		52223
BsKo	kolneński	Kolno		41093
BsŁo	łomżyński	Łomża		51199
BsMo	moniecki	Mońki		45200
BsSe	sejneński	Sejny		21958
BsSi	siemiatycki	Siemiatycze		51452
BsSo	sokólski	Sokółka		77411
BsSu	suwalski	Suwałki		35753
BsWy	wysokomazowiecki	Wysokie Mazowieckie		61618
BsZa	zambrowski	Zambrów		46314
BsmBs	m. Białystok	Białystok		287007
BsmŁo	m. Łomża	Łomża		65265
BsmSu	m. Suwałki	Suwałki		69054

Prezentowane tu i objaśniane nazwiska genetycznie litewskie należą do antroponimów o niskiej frekwencji w skali całej Polski, a nieraz występują tylko w regionie białostocko-suwalskim. Na obszarze Białostocczyzny i Suwalszczyzny są one rdzenne, związane z pierwotnym zasiedlaniem zachodnich rubieży dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego, w odróżnieniu od nazwisk bałtyckich występujących w innych regionach Polski, gdzie ich obecność można tłumaczyć powojenną imigracją nosicieli tych nazwisk czy ich przodków z terenów Litwy i Białorusi. Fakt występowania nazwisk litewskich w pewnych skupiskach (powiatach), a nie rozproszonych po całej Białostocczyźnie, może świadczyć o zachowaniu ciągłości osadniczej dawnych Bałtów na badanym obszarze. Na ogół większość oficjalnych nazwisk pochodzenia litewskiego na Białostocczyźnie uległa polonizacji lub białorutenizacji, ale ich warianty gwarowe zachowują pewne odrębności bliższe językowi litewskiemu niż językom słowiańskim.

Skróty źródeł i literatury

- BA – Biryła M. W., *Biełaruskaja antrapanimija*, Mińsk 1966–1982, tom I–III.
- KAB – *Kartoteka antroponimów z terenu Białostocczyzny* (u autora artykułu).
- KonEB – Kondratiuk M., *Elementy bałtyckie w toponimii i mikrotoponimii regionu białostockiego*, Wrocław 1985. *Prace Slawistyczne* 41.
- KonNB – Kondratiuk M., *Nazwiska pochodzenia bałtyckiego w regionie białostockim*, „Acta Baltico-Slavica” 25, SOW, Warszawa 2000, s. 123–150.
- KonNM – Kondratiuk M., *Nazwy miejscowe południowo-wschodniej Białostocczyzny*, Wrocław 1974. *Monografie Slawistyczne* 29.
- KonON – Kondratiuk M., *O rzadkich w Polsce nazwiskach z pogranicza słowiańsko-bałtyckiego*, [w:] *Język i kultura na pograniczu polsko-ukraińsko-białoruskim*, pod red. F. Czyżewskiego. Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2001, s. 129–143.
- LKŽ – *Lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius 1956–1991, t. I–XV.
- LPŽ – *Lietuvių pavardžių žodynas*, Vilnius 1985–1989, t. I. A–K, t. II. L–Ž. Ats. red. A. Vanagas, Autoriai: Aleksandras Vanagas, Vitalija Maciejauskienė, Marytė Razmukaitė.
- LRKŽ – Lyberis A., *Lietuvių-rusų kalbų žodynas*. Apie 65000 žodžių, Vilnius 1988.
- LVKŽ – Kuzavinis K., Savukynas B., *Lietuvių vardų kilmės žodynas*, Vilnius 1987.
- RymNPS – Rymut K., *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*, t. I, A–K. Kraków 1999, s. 382.
- Szłap – Szłapelis J., *Słownik litewsko-polski. Akcentowany*, wyd. 2, Wilno 1940.
- ZinLA – Zinkevičius Z., *Lietuvių antroponimika. Vilniaus lietuvių asmenvardžiai XVII a. pradžioje*, Vinius 1997.
- ZinOLI – Zinkevičius Z., *О личных именах литовского происхождения в Словнику старопольских назв osobowych*, [w:] *Bałto-słowiańskie związki językowe*, pod red. M. Kondratiuka, Wrocław 1990, s. 389–397. *Prace Slawistyczne* 81.

Inne skróty

ap.	–	appellativum	łot.	–	łotewski
brus.	–	białoruski	masc.	–	masculinum
fem.	–	femininum	m.	–	miasto
gw.	–	gwarowy	nazw.	–	nazwisko
im.	–	imię	n. os.	–	nazwa osobowa
kol.	–	kolonia	stpol.	–	staropolski
lit.	–	litewski	zool.	–	zoologia
łac.	–	łaciński			

ON SOME COMMON SURNAMES OF LITHUANIAN ORIGIN
APPEARING IN THE REGION OF BIAŁYSTOK

S U M M A R Y

The article presents the etymological analysis of Lithuanian surnames on the territory of their appearing in separate districts. The article revealed, that genetically Lithuanian surnames usually appear in a form, which adopted Slavonic features. Furthermore, the surnames of Baltic origin have survived on the territory, where nowadays the population do not know Lithuanian language, they speak Polish or Belorussian and do not have a sense of national identity.